

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Els animals agraits

Elaborades per Joan Andrés

E L S A N I M A L S A G R A Ï T S

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Llorenç Giménez*

Il·lustradora: *Anna Roig*

Edicions Bromera / Alzira, 1999

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 66

Format: 20,5×13 cm, 60 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: recomanat per a xiquetes i xiquets a partir de 8 anys. Per la brevetat de totes les històries que en formen part, el llibre és especialment recomanable per a l'alumnat de segon i tercer curs de Primària. El professorat d'aquests cursos pot, d'altra banda, usar-les com a lectures de classe i adequar-les al ritme de les seues sessions docents.

RESUM ARGUMENTAL

Com cada any, els animals del bosc són convocats pel Gran Consell a la trobada d'històries reals que se celebrarà a la vora de l'estany de la Lluna Platejada.

Avisats pels missatgers del Consell, els animals acudeixen al lloc elegit. Una vegada allí es posen a contar, durant set nits i un dia, les històries reals i solidàries que han viscut

al llarg de tot l'any. La narració es desenvoluparà amb total seguretat perquè la rabosa els ha comunicat que, mentre dure la trobada, estarà prohibit menjar-se cap animal que hi estiga present.

Al llarg de la trobada es relaten onze històries amb un denominador comú: els protagonistes són diferents animals del bosc que, en un moment determinat, es troben en una situació difícil o en un perill concret, del qual poden eixir sans i estalvis gràcies a la solidaritat d'altres animals i per això els mostren el seu agraïment. Així trobareu des d'unes lluernes que ajuden unes formigues perquè puguin acabar el formiguer abans que l'hivern no se'ls tire damunt, fins a un teuladí que ajuda un flautista a acabar un concert, passant per unes aranyes que salven Rojana, una vaca, de convertir-se en carn d'escorxador.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

El tema central d'aquest llibre és el de la solidaritat. El món animal es converteix, gràcies a la capacitat de fabulació del seu autor, en el marc idoni per a reproduir situacions que desgraciadament no solen donar-se sovint en el món real que ens envolta: la generositat, l'agraïment, el saber conviure i el respecte entre les persones, els animals i la natura.

El fet que *Els animals agraïts* presente històries curtes i independents les unes de les altres però alhora amb la gran coherència interna que li dóna el factor comú de la solidaritat, així com la seua gran qualitat literària, el fan un instrument idoni per a utilitzar-lo com a llibre de lectura comuna, llegint-lo en veu alta capítol a capítol.

A més, en cadascun dels contes del llibre trobareu motius per a afavorir d'una manera amena i divertida actituds favorables envers:

- La solidaritat, la generositat, la bondat, l'amistat...
- El respecte per la natura en general.
- El respecte cap als animals i les plantes del bosc.
- L'amor cap al treball ben fet que representen les formigues o els cucs de seda.
- El valor de l'hospitalitat.

L'AUTOR

Llorenç Giménez (Alfagar, 1954) és, sens dubte, un dels contacontes més coneguts arreu del nostre país. Però la seua vocació cap a la narració oral, li ha permés també investigar sobre la rica i l'abundant tradició de la literatura popular. Fruit d'aquest treball podem destacar la publicació de les obres: *Rondalles de la Ribera* (1993), *Rondalles meravelloses de la Ribera* (1994) —escrites les dues en col·laboració amb Lleonard Torres—, *El fantasma dels ulls blaus* (1996), *Les endevinalles de Llorenç* (1997) i *Peret, el Geperut, i Roc, el Panxut, i altres rondalles* (1999) —escrita també amb la col·laboració de Lleonard Torres—. Amb *Els animals agraiïts*, publicada ara per Edicions Bromera, va guanyar l'any 1996 el Premi Empar de Lanuza de l'Institut Municipal de Cultura de Meliana.

LA IL·LUSTRADORA

Anna Roig va nàixer a València l'any 1970.

De ben menuda ja li agradava llegir contes i historietes en el seu carret de bebé, camí del jardí botànic.

Estudià Belles Arts a la Facultat de Sant Carles, i d'allí va traure el títol de llicenciada i també una gateta molt entremaliada que, com no, es diu Leonarda. Actualment fa estudis de doctorat.

Ha exposat les seues pintures a València, Madrid i Siena (Itàlia) i enceta, amb *Els animals agraiïts*, la seua faceta d'il·lustradora.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Hem d'aconseguir formar lectors. En això els mestres i les famílies dels nostres alumnes solem estar d'acord. Sabem que si un xiquet o una xiqueta llig amb assiduitat, li resultarà més fàcil la comprensió i l'assimilació del currículum escolar.

Però perquè això es produísca no s'ha d'obligar, en el sentit estricte de la paraula, a llegir. La lectura d'un llibre no ha d'estar envoltada de treballs pesats, avorrits i obligatoris, que l'alumnat ha de fer un cop llegit el llibre i que poden fer que la lectura es convertisca en una tasca més, pesada i avorrida. S'ha d'intentar despertar el plaer de la lectura, aconseguir que els lectors s'ho passen bé amb un llibre a les mans (llegint-lo, mirant les il·lustracions, comentant les historietes d'un còmic amb el seu company o companya, consultant algun dubte o buscant alguna informació que els interesse) i, sobretot, s'ha de fer nàixer l'ànsia per llegir, la necessitat de seguir una història fins al final.

És per això que les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció es presenten separades del llibre de lectura, per deixar al criteri de la mestra o del mestre les possibilitats d'usar-les una vegada llegida la història. Fóra, convenient doncs, triar, entre els exercicis i jocs proposats, els més adequats a les necessitats, els gustos i els interessos de l'alumnat de la classe. Per les mateixes raons, aquestes propostes de treball són ampliables o modificables en qualsevol aspecte.

Una activitat animadora de la lectura és la creació d'un taller d'endevinalles que, una vegada fet, podria donar pas a l'elaboració del mural de les endevinalles proposat en l'activitat número 17 d'aquestes propostes.

Per a elaborar el taller, es donen als xiquets i a les xiquetes diversos models d'endevinalles i se'ls diu que, primer, pensen en les plantes i els animals que han aparegut en la història que han llegit i que, després, segueixen el model que més els convinga per a construir-ne de noves. Alguns d'aquests models podrien ser:

1. De solució amagada. Aquesta es troba entre les paraules que la formen: *Verd per fora, /blanc per dins; /si vols que t'ho diga, /espera ací.* (És pera.)
2. D'utilització de les comparacions: *Una cosa com un puny, /que té pèls en el cul.* (La ceba.)
3. De descripció d'objectes o animals: *Tinc cap, tinc ull i tinc cos, /però no tinc ni carn ni os.* (L'agulla.) *Sóc manyós i rosegaire, /pinyes pele a muntons; /al conill li tinc un aire, /li m'afarte de pinyons.* (L'esquirol.)

SOLUCIONARI

Solució a la sopa de lletres (exercici 8): L'oronella, l'esquirol, la tortuga i dues vaques han perdut els noms en aquesta sopa de lletres. Series capaç de descobrir quins són i on estan?

									A
	R				G				D
T	O	M	B	A	R	E	L	L	A
	J				E				L
	A				S				E
	N				O	E	T		T
	A				L				S
									E

Solució al jeroglífic (exercici 10): LA MORERA

Solució al núvol de lletres (exercici 12): FORMIGA, VACA, GENETA, CUC, SABATER, RABOSA, ABELLEROL.

Solució als mots encreuats (exercici 15): Emplena els següents mots encreuats i completaràs les figures.

HORITZONTALS:

1. Joga a «xiquets amagar».
2. Ajuda a la vaca Rojana.
3. Té pinces a les mans.

VERTICALS:

1. La pastura Ferranet.
2. Mare del llobató.
3. Ocell amb la cara roja.

		1						2	
1	C	O	N	I	L	L			
	A							L	
	B							O	
	R							B	
2	A	R	A	N	Y	A			

				3					
				C					
				A					
				D					
				E					
3	C	A	R	R	A	N	C		
				N					
				E					
				R					
				A					

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de Treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen les presents *propostes*.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

IL·LUSTRADORA:

EDICIONS BROMERA

COL·LECCIÓ: Núm.:

1. *Els animals agraïts* ens conta onze històries on els animals són els protagonistes.

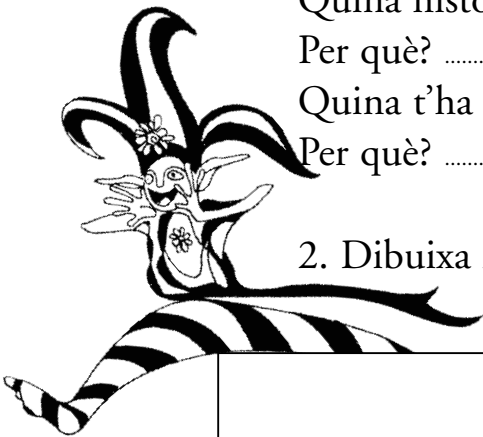
Quina història t'ha agradat més?

Per què?

Quina t'ha agradat menys?

Per què?

2. Dibuixa l'escena del llibre que més t'haja agradat.

3. Els animals es reuneixen per a celebrar l'Aplec de les històries reals. Però, creus que les històries que conten són reals o fantàstiques?

Per què?

.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Segons els missatgers del Consell, els animals s'han de reunir el 21 de març, que és el primer dia de primavera. En quina data es reunirien si ho hagueren de fer:

El primer dia d'estiu:

El primer dia de tardor:

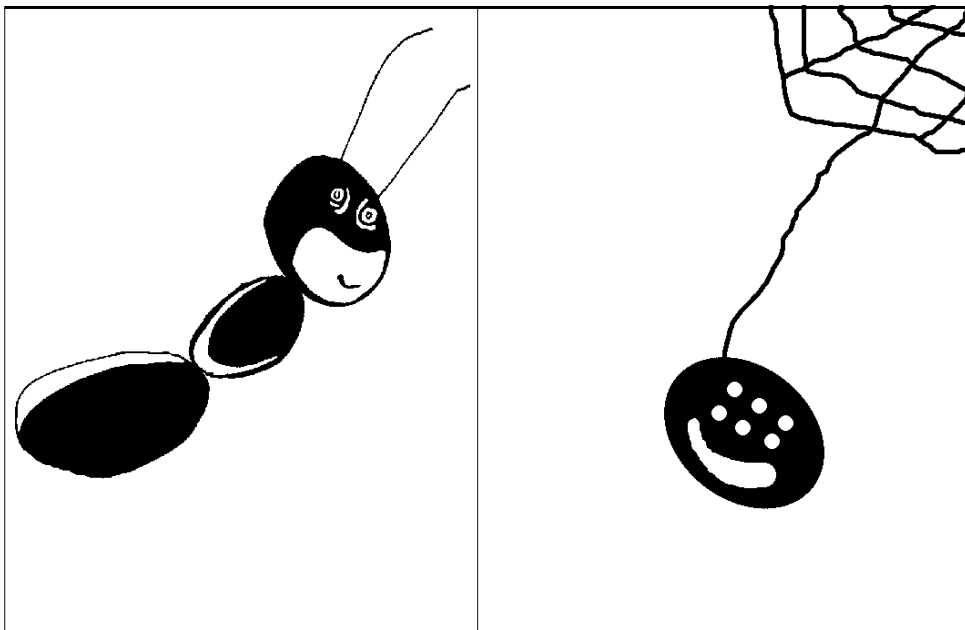
El primer dia d'hivern:

2. Si pogueres emportar-te a casa un dels animals dels que apareixen en el llibre, quin triaries?

Quin nom li posaries?

A què t'agradaria jugar amb ell?

3. La il·lustradora de les històries no recorda quantes potes tenen les formigues i quantes en tenen les aranyes i per això s'ha deixat aquests dibuixos sense completar. Completa'ls tu posant a cada animal les potes que li corresponguen.

4. Ferranet, el pastor de cabres, allibera un llobató. Com ja saps, un llobató és un llop jove. Però, de quin animal es tractaria si, en lloc d'un llobató, haguera alliberat:

- Un aguiló?
- Un porcell?
- Un poltre?
- Un aleví?

5. Les cabres i el gos van felicitar Ferranet amb un «beee, beee, beee!» i amb un «bup, bup, bup!» Com l'haurien felicitat:

- Una granota?
- Una vaca?
- Un conill?
- Les vespes?

6. La família d'esquirols se salven de l'incendi del bosc gràcies a la intervenció de Toni. De quina altra manera s'haurien pogut salvar? Pensa i escriu un final diferent per a la història.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. L'oronella, l'esquirol, la tortuga i dues vaques han perdut els noms en aquesta sopa de lletres. Series capaç de descobrir quins són i on estan?

M	F	S	A	Y	O	L	B	F	A
D	R	G	K	M	G	B	S	W	D
T	O	M	B	A	R	E	L	L	A
F	J	V	S	E	E	H	Z	X	L
M	A	D	Q	J	S	Y	D	C	E
A	N	F	J	C	O	E	T	N	T
X	A	F	Y	N	L	L	E	C	S
P	H	D	Z	T	J	M	W	H	E

9. Fes una visita a la biblioteca de l'escola o del poble i busca llibres que t'informen sobre la vida i els costums dels animals. Després fes una fitxa de cada llibre. Ací tens una que et pot servir de model.

TÍTOL DEL LLIBRE:

AUTOR O AUTORA:

IL·LUSTRADOR O IL·LUSTRADORA:

EDITORIAL:

TEMA DEL LLIBRE:

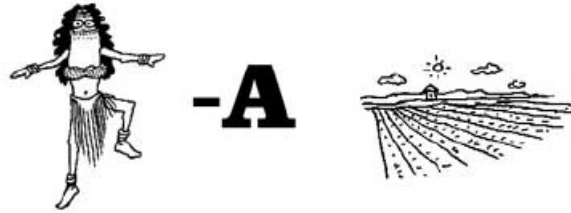
DE QUIN ANIMAL O ANIMALS PARLA:.....

LLENGUA EN QUÈ ESTÀ ESCRIT:

.....

10. Resol aquest jeroglífic i sabràs de quin arbre s'alimenten els cucs de seda.

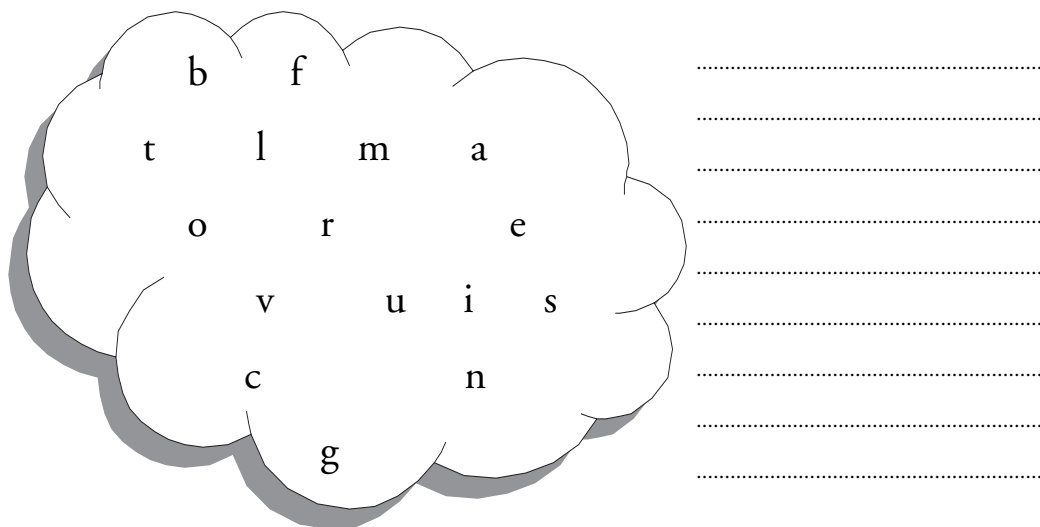

Els cucs de seda s'alimenten de:

11. Completa posant una X en la quadrícula adequada.

	Vertebrat	Invertebrat	Carnívor	Herbívor	Ovípar	Mamífer
Ratolí						
Oronella						
Anguila						
Cuc						
Geneta						
Vaca						

12. El núvol de les lletres. Quants noms d'animals dels que apareixen en el llibre podríeu formar amb aquest núvol de lletres? El joc consisteix a formar el major nombre de noms d'animals. Es juga amb dos o més jugadors i guanya qui forma més paraules en el temps que determineu. Es poden repetir les lletres tantes voltes com vulgueu.

13. Els conills viuen en els caus. Sabries dir com es diu el lloc on viuen:

Els teuladins?

Els llops?

Les raboses?

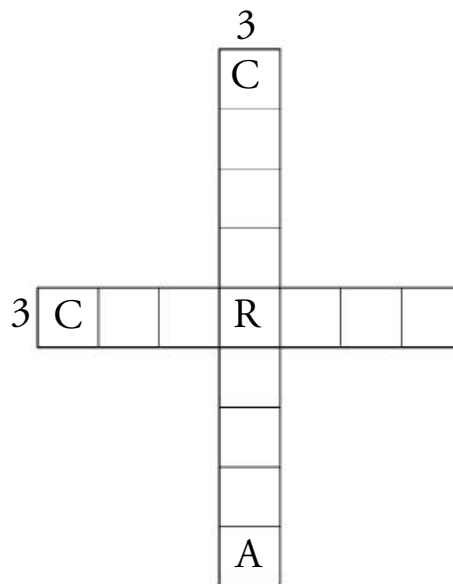
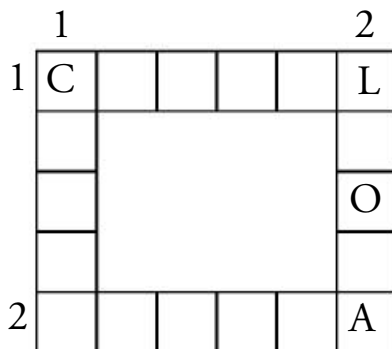
Les vespes?

14. Fixa't en l'exemple i busca un adjectiu diferent per a cadascun dels ocells que cada matí escoltaven els recitals del teuladí (pàg. 52).

Canaris engabiats,
aloses matineres,
oronetes juganeres
i merles despistades

Canaris *espavilats*
aloses
oronetes.....
i merles.....

15. Emplena els següents mots encreuats i completaràs les figures.

HORITZONTALS:

1. Juga a «xiquets amagar».
2. Ajuda a la vaca Rojana.
3. Té pinces a les mans.

VERTICALS:

1. La pastura Ferranet.
2. Mare del llobató.
3. Ocell amb la cara roja.

16. Generalment els contes se solen acabar amb frases com ara: «conte contat, conte acabat». Amb quina frase acaba el que acabes de llegir?

.....

Escriu altres frases que conegues per a acabar un conte. També pots inventar-te'n de noves.

.....

.....

.....

17. *El mural de les endevinalles.* Formeu un grup de quatre alumnes. Busqueu a la biblioteca llibres d'endevinalles. Seleccioneu les que siguin d'animals. Escriviu-les en lletres grans en una cartolina. Inventeu-ne vosaltres i escriviu-les també. Convideu els companys i les companyes de les altres classes perquè troben la solució.

